

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: Облік та аудит надходження та вибуття основних засобів (на прикладі

ФГ «ФАРІОН-АГРО»)

(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗВФН

Коваль Олена Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Економічні відносини стрімко розвиваються і йдуть в ногу з еволюцією. Розвиток ринкових відносин досяг стадії, коли суб'єкти господарювання мають менші обмеження в своїх правах та можливостях реалізації економічних інтересів, розширений вибір способів організації управління, виробництва, та збуту продукції.

Підвищення ефективності використання основних засобів є одним з важливих питань в економічній діяльності суб'єктів господарювання. Вирішення даного питання залежить від фінансового стану підприємства, конкурентоспроможності. Вирішальне значення в функціонуванні сільськогосподарських підприємств в умовах ринкових відносин має оновлення та ефективність застосування техніки і технології обліку запасів. Тільки постійне оновлення основних виробничих засобів дасть змогу підприємствам виробляти конкурентоспроможну продукцію, задовольняти попит, який швидко змінюється.

Пристосування до умов ринкової конкуренції на сьогоднішній день стало дуже важливим, як і підняття сільського господарства з глибокої кризи. Воно стало майже повністю збитковим і нам, як молодим спеціалістам потрібно його настільки удосконалити, щоб сільське господарство стало однією з прибуткових галузей нашої країни.

Для нормального функціонування підприємства необхідна наявність певного виду устаткування транспорту, будівель, споруд. Основні виробничі засоби, що складаються з будинків, споруджень, машин, устаткування й інших засобів праці, що беруть участь у процесі виробництва є самою головною основою діяльністю підприємств. За відсутності устаткування - суб'єкт господарювання, навряд, зміг би розпочати свою діяльність і продовжити ефективне функціонування.

Раціональне й ощадливе використання основних фондів підприємства є на сьогодні однією з найактуальніших задач, що стоять перед підприємством.

Основні засоби є невід'ємною частиною будь-якого підприємства і від покращення рівня ефективності використання основних засобів залежить

господарська діяльність підприємства. Фінансовий стан підприємства на пряму залежить від стану основних засобів. Так, наприклад, від технічних характеристик техніки залежить, як якісно і швидко буде оброблено поле або якісно зібраний врожай. Підвищення ефективності використання основних засобів є центральним напрямком управління в період переходу України до цивілізованих ринкових відносин.

Дослідженням проблем обліку, контролю та аудиту присвячені наукові праці багатьох вчених, таких, як: Бутинець Ф. Ф., Завгородній С.Я., Косова Т.Д., Сухарев П.М, Ващенко Л.О., Орлова В.К. і т.і.

Маючи ясне уявлення про роль основних засобів у виробничому процесі, чинниках, що впливають на використання основних засобів можна виявити методи та напрями за допомогою, яких підвищується ефективність використання основних засобів і виробничих потужностей підприємства, що забезпечує зниження витрат виробництва і зростання продуктивності праці. Зважаючи на

перераховані фактори (завдяки зважаючи) підтверджується актуальність вибраної теми кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень, є детальний огляд основних засобів їх загальних характеристик, класифікації та структури основних засобів, а також особливості організації аналітичного і синтетичного обліку об'єктів основних засобів. Методи нарахування амортизації та відображення суми накопиченого зносу в обліку мають особливе місце в роботі відведено питанням оцінки основних засобів.

Для досягнення поставленої мети в роботі мають бути вирішені наступні **завдання:**

- визначити сутність категорії «основні засоби» та їх класифікацію;
- дослідити облік надходження та вибуття основних засобів;
- навести проблемні питання обліку основних засобів;
- надати організаційно-економічну характеристику фермерського господарства «ФАРІОН-АГРО»;
- визначити особливості обліку основних засобів в фермерському господарстві «ФАРІОН-АГРО» дослідити результати господарської діяльності фермерського господарства «ФАРІОН-АГРО»;
- дослідити завдання аудиту основних засобів;
- навести загальну методика аудиту основних засобів;
- проаналізувати наявність, стан та використання основних засобів фермерського господарства «ФАРІОН-АГРО».

Об'єктом дослідження є господарська діяльність підприємства, пов'язана з інформаційним забезпеченням управління основними засобами.

Предметом дослідження є теоретичні та організаційно-методичні питання обліку, аналізу та контролю основних засобів в діяльності ФГ «ФАРІОН-АГРО».

Методи дослідження. В ході написання кваліфікаційної роботи для повноти висвітлення та достовірності результатів дослідження було використано загальнонаукові методи такі як: емпіричні (спостереження, опис,) та теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення, пояснення)

Інформаційну базу дослідження склали наукова, методична та спеціальна література, нормативно-законодавча база щодо обліку, аналізу, аудиту та контролю основних засобів. Практична частина виконана на базі фінансової, податкової звітності та іншої документації ФГ «ФАРІОН-АГРО».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (41 найменування) та 12-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 65 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 4 таблиць, 12 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Розкриття головних аспектів обліку надходження і вибуття основних засобів**» розглянуто визначення та класифікація основних засобів, облік надходження та вибуття основних засобів, нормативно-правове регулювання, окреслені проблемні питання обліку основних засобів.

У другому розділі «**Особливості обліку основних засобів ФГ «ФАРІОН-АГРО»**» наведено загальну організаційно-економічну характеристику підприємства, визначені особливості обліку надходження та вибуття основних засобів на підприємстві ФГ «ФАРІОН-АГРО», проведено дослідження результатів господарської діяльності фермерського господарства.

У третьому розділі «**Аудит та аналіз основних засобів ФГ «ФАРІОН-АГРО»**» зазначені завдання аудиту основних засобів, методи аудиту, які направлені на удосконалення обліку, проведено аналіз наявності, стану та використання основних засобів у фермерському господарстві.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки дослідженню, можна зробити наступні висновки. Основою виробництва на будь-якому промисловому підприємстві є основні засоби, які беруть безпосередню участь у процесі перетворення предметів праці в готову продукцію, забезпечують нормальні умови здійснення виробничого процесу, а також зберігання та переміщення товарно-матеріальних цінностей.

Основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, передача в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-правових заходів, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких становить більше ніж один рік.

На сьогодні класифікація основних засобів базується на положеннях Податкового кодексу України. Крім цього, облік основних засобів регламентуються цілою низкою нормативних актів, серед яких закони України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Положень (стандартів) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» і 8 «Нематеріальні активи», а також НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Інструкцією про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань; Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів; Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку; іншими нормативно-правовими актами.

Для правильної організації обліку основних засобів важливе значення має єдиний принцип їх оцінки.

У процесі експлуатації основні засоби, зберігаючи свою первинну фізичну форму, поступово зношуються фізично, передаючи частками свою вартість на собівартість заново створеного продукту. З метою накопичення коштів для повного відновлення зношених об'єктів вартість зношеної частин основних

засобів у вигляді амортизаційних відрахувань включається до затрат виробництва або обігу.

Основними факторами, які впливають на структуру основних виробничих засобів підприємств є - рівень автоматизації і механізації, рівень спеціалізації і кооперування, кліматичні та географічні умови розміщення підприємств. Кожний фактор по-різному впливає на структуру виробничих фондів.

Одним з найважливіших завдань, що має ставитися при побудові системи ефективного та раціонального використання майна підприємств є формування на підприємстві достовірної інформації про рівень забезпеченості та ефективності використання основних засобів.

Правильна постановка обліку основних засобів повинна забезпечити: чітке документальне оформлення та своєчасне відображення в облікових регістрах: надходження, переміщення, ліквідації та вибуття основних засобів; найсуворіший систематичний контроль за збереженням кожного об'єкта основних засобів і ефективним використанням машин, устаткування, транспортних засобів і виробничих площ; правильне обчислення і своєчасне відображення в обліку амортизаційних відрахувань та сум зносу основних засобів; правильне відображення витрат на ремонт основних засобів.

Для фермерського господарства «ФАРІОН-АГРО», як і для всіх організацій – важливо дотримуватись чинного законодавства і вести облік згідно нормативно правової бази. Хоч і фермерські господарства часто мають проблеми з обліком і інколи взагалі не ведуть облікову політику. Але потрібно дотримуватись загальних правил. Не організованість обліку основних засобів може призвести до втрати контролю над управлінням компанії.

Для стимулу правильного ведення бухгалтерського обліку – важлива підтримка зі сторони держави. Хоч і країна переживає складні часи, всеодно потрібно стимулювати підприємства для розвитку та стабілізації ведення господарства.

На даний момент фермерське господарство потерпає від інфляції і проблем з експортом, крім того, проблеми виникають при веденні документації. Підприємство має відкриті судові провадження з податковою службою. Тому, що державна установа має внутрішні проблеми, які розповсюджуються на підприємства.

Було б чудово, як би власники підприємств і держава співпрацювали один з одним. Аграрії дуже важливі для нашої країни. Війна триває, але продукти і хліб на полицях присутній. Завдяки незупинній праці підприємств і самої держави.

Зважаючи на отримані дані економічного аналізу ефективності діяльності підприємства «ФАРІОН-АГРО» можна сказати, що в 2022 році рентабельність підприємства має негативний результат. На цей показник вплинула війна і відсутність ринку збуту. Хоч і результати діяльності господарювання не дуже втішні – це не привід зупинятись.

Великою перевагою для фермерського господарства являється те, що вони мають достатню кількість основних засобів, в яких строк використання розрахований більше, ніж на декілька років вперед. Всі основні засоби були

придбані в новому стані і достатньо модернізовані для виконання якісної роботи. В період експлуатації за об'єктами основних засобів здійснювався належний догляді регулярна перевірка.

Це говорить про важливість дотримання правил експлуатації основних засобів і розуміння цілей їх використання. Через належний стан засобів – підприємство зможе подолати кризовий стан на період військового часу, що позитивно вплине на фінансовий стан підприємства. В майбутньому, при ефективній діяльності фермерського господарства, доцільним буде масштабуватись і підтримувати ринкові відносини в Україні.

Крім того, можливий вихід на міжнародну арену ринкових відносин. Але для цього потрібно мати структурно правильну організацію основних засобів, дотримуватись чинного законодавства і розвиватись. За розвитком стоятиме дисципліна і прагнення до високих цілей.

Але на даний момент підприємство маленьке. Ще одна можлива проблема – це поглинання великими аграрними фірмами. Малий бізнес в Україні часто страждає через «видушення» іншими підприємствами їх з ринку. В 2012-2014 роках в країні відбувались кримінальні події. Коли приватна власність людини, підприємця або великої організації могли піддаватись крадіжкам. Часто організації піддавались рейдерським захватам.

Тому на даний момент, під час воєнного стану, хоч і зі сторони держави робиться все можливе, власники фермерського господарства бояться втратити все в один момент.

Але попри це, вони намагаються підтримувати економіку, сплачувати вчасно податки, ефективно використовувати природні ресурси, експортувати зернові культури (якщо є можливість).

Отже, підприємство «ФАРІОН-АГРО» слугує наявним прикладом важливості дотримання обліку основних засобів і ефективного їх використання. Кожне підприємство, кожний основний засіб мають важливе значення – це не варто забувати власникам організацій.

АНОТАЦІЯ

Коваль О.С. «Облік та аудит надходження та вибуття основних засобів (на прикладі ФГ «ФАРІОН-АГРО»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

«071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит»

– (шифр та назва спеціальності)

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглянуто головні аспекти обліку надходження і вибуття основних засобів, а також особливості методики організації обліку і внутрішнього контролю на ФГ «ФАРІОН-АГРО».

Автором проведено дослідження нормативно-правової бази, визначено економічну сутність основних засобів та їх класифікацію, викладено процес надходження і вибуття основних засобів на підприємствах, проблемні питання обліку основних засобів, наведено

практичні аспекти відображення обліку надходження і вибуття основних засобів на прикладі ФГ «ФАРІОН-АГРО», проведено аналіз наявності, стану, структури, руху та ефективності використання основних засобів, надано рекомендації щодо покращення використання основних засобів на підприємстві.

Запропоновано розглянути виробничий метод амортизації транспортних засобів, розробити і впровадити систему внутрішнього контролю на підприємстві, що збільшить ефективність використання ресурсів фермерського господарства.

Ключові слова: основні засоби, амортизація, ефективність використання основних засобів, облік, аналіз, контроль.

ANNOTATION

Koval O. «Accounting and audit for receipt and disposal of fixed assets (on the example of FARION-AGRO Farming Company)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and Auditing». –

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The work deals with the main aspects of accounting for the receipt and disposal of fixed assets, as well as the peculiarities of the methodology for organizing accounting and internal control at FARION-AGRO Farming Enterprise.

The author conducts a study of the regulatory framework, defines the economic essence of fixed assets and their classification, describes the process of receipt and disposal of fixed assets at enterprises and problematic issues of fixed assets accounting, provides practical aspects of accounting for receipt and disposal of fixed assets on the example of "FARION-AGRO", analyzes the availability, condition, structure, movement and efficiency of use of fixed assets, and provides recommendations for improving the use of fixed assets at an enterprise.

It was proposed to consider the production method of depreciation of vehicles, to develop and implement an internal control system at the enterprise, which will increase the efficiency of use of farm resources.

Keywords: fixed assets, depreciation, efficiency of fixed assets usage, accounting, analysis, control.